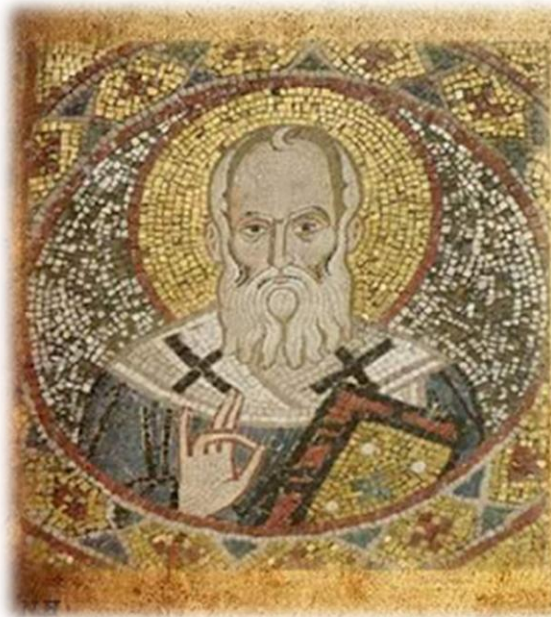

Ο ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ο θαυμάσιος λόγος του Αγίου Γρηγορίου Θεολόγου για τα Χριστούγεννα.
Ομιλεί ο Πρωτοπρεσβύτερος π. Θεόδωρος Ζήσης.

*Δώσε κάτι, έστω και ελάχιστο,
σ' εκείνον που έχει ανάγκη.
Αντί για μεγάλη προσφορά,
δώσε την προθυμία σου.
Κι αν δεν έχεις τίποτα, δάκρυσε.*

Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος

Σεβαστοί πατέρες, αγαπητοί αδελφοί, είναι τα πρώτα Χριστούγεννα που γιορτάζουμε διωγμένοι από τους ναούς μας. Και το γεγονός αυτό ίσως δημιουργεί σε ορισμένους από εμάς θλιβερά συναισθήματα και λύπη και στενοχωρία.

Δεν είναι όμως η πρώτη φορά στην ζωή της Εκκλησίας κατά την οποία ζουν οι Ορθόδοξοι, οι του ορθού Ορθοδόξου φρονήματος, παρόμοιες καταστάσεις. Ας μεταφερθούμε νοερώς στην Κωνσταντινούπολη το έτος 379. Τον Ιανουάριο του 371 είχε αποθάνει ο Μέγας Βασίλειος, λίγο πριν γίνει η Β' Οικουμενική Σύνοδος, και είχαν απομείνει ως διάδοχοί του στην θεολογία και στην Ορθοδοξία αρκετοί επίσκοποι και ανάμεσα σ' αυτούς ο φίλος του ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος και ο αδελφός του Άγιος Γρηγόριος Νύσσης.

Η κατάσταση στην Κωνσταντινούπολη ήταν παρόμοια προς την σημερινή κατάσταση. Οι Ορθόδοξοι είχαν εκδιωχθεί από τους ναούς τους, απ' όλους τους ναούς, και είχαν κυριαρχήσει οι αιρετικοί, οι Αρειανοί, και ο Πατριάρχης ο Δημόφιλος ήταν αιρετικός, ήταν Αρειανός. Ας κάνουμε τον παραλληλισμό. Όπως τώρα οι Πατριάρχες είναι οικουμενιστές, και οι περισσότεροι από τους επισκόπους είναι οικουμενιστάι, και οι ναοί οι περισσότεροι έχουν καταληφθεί από οικουμενιστάς.

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος εστάλη από μία σύνοδο Ορθοδόξων επισκόπων στην Κωνσταντινούπολη για να ενθαρρύνει και να διδάξει

τους Ορθοδόξους. Να μην παρασυρθούν από την αίρεση του Αρείου και να συντελέσει ώστε να επιστρέψουν και οι παρασυρθέντες στην Ορθοδοξία. Και ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, υπακούοντας αυτήν την σύνοδο Ορθοδόξων επισκόπων, πηγαίνει στην Κωνσταντινούπολη, θα λέγαμε σήμερα, παρ' ενορίαν -ενώ υπάρχει Πατριάρχης Αρειανός της επισήμου Εκκλησίας δεν πηγαίνει με την ευλογία του Πατριάρχου του επισήμου, του οικουμενιστού θα λέγαμε σήμερα, του αιρετικού Πατριάρχου, αλλά πηγαίνει στην Κωνσταντινούπολη παρακινούμενος από τους Ορθοδόξους. Και εγκαθίσταται σε έναν μικρό ναΐσκο, τον ναό της Αναστάσεως ή της Αναστασίας. Ορισμένοι θεωρούν πως είναι της Αγίας Αναστασίας, άλλοι λένε πως ήταν ο ναός της Αναστάσεως.

Αν συνέβαινε σήμερα αυτό και πήγαινε κάποιος από εμάς επισήμως σε έναν ναό να λειτουργήσει θα λέγανε ότι αυτός λειτουργεί παρ' ενορίαν, υπόκειται στους Κανόνες της Εκκλησίας. Όταν υπάρχει αίρεσις, δεν υπολογίζει κανείς τους Κανόνες της Εκκλησίας.

Πήγε λοιπόν στην επισήμως αρειανική Κωνσταντινούπολη ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος, κι εκεί στον μικρό ναό της Αγίας Αναστασίας άρχισε να κηρύττει εναντίον της αιρέσεως του Αρείου και να προβάλλει την Ορθόδοξη Πίστη. Εκεί εξεφώνησε τους πέντε περιφήμους θεολογικούς λόγους του, οι οποίοι παρέμειναν μέχρι σήμερα υπόδειγμα θεολογικών λόγων και στους οποίους στηρίζεται εν πολλοίς η Ορθόδοξος δογματική. Εκεί μάλιστα είχε πει ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος «Έχουσιν οὔτοι τοὺς οἴκους, ἡμεῖς τὸν ἔνοικον·». Αυτοί έχουν τους ναούς, εμείς έχουμε το Άγιο Πνεύμα που είναι Αυτός ο οποίος κατοικεί μέσα στους ναούς.

Εκεί λοιπόν στον μικρό ναό της Αγίας Αναστασίας ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος, τα Χριστούγεννα του 379 με όλες τις άλλες Εκκλησίες της επισήμου της διοικούσης Εκκλησίας κατειλημμένες από τους αιρετικούς, εξεφώνησε έναν υποδειγματικό, έναν καταπληκτικό λόγο: «Εἰς τὰ Θεοφάνεια εἴτουν Γενέθλια τοῦ Σωτήρος».

Δεν υπάρχει καλύτερος λόγος, καλύτερη ομιλία που εξεφωνήθη για τα Χριστούγεννα. Και ότι αυτός είναι ο καλύτερος λόγος που έχει εκφωνηθεί για τα Χριστούγεννα, αποδεικνύεται εκ του ότι αιώνες αργότερα όταν ο Άγιος Κοσμάς ο Μαΐουμά από την Μονή του Αγίου Σάββα θέλησε να κάνει τον Κανόνα των Χριστουγέννων, πήρε την αρχή του λόγου αυτού και έκανε την γνωστή καταβασία την οποίαν ακούμε όλες αυτές τις ημέρες: «Χριστός γεννάται δοξάσατε• Χριστός εξ ουρανῶν απαντήσατε• Χριστός ἐπὶ γῆς υψώθητε.». Είναι παρμένος ἐπὶ λέξει

από τον λόγο αυτόν του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου. Από τον λόγο αυτόν επίσης ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός στο έργο του «Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου Πίστεως» παίρνει επί λέξει όσα αφορούν στην ενσάρκωση, στην ενανθρώπιση του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Στο δόγμα της Θείας Οικονομίας, όπως λέμε στη γλώσσα της θεολογίας.

Δεν απογοητεύθηκε ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος που βρισκότανε εκτός της αιρετικής επισήμου Εκκλησίας, αλλά εξεφώνησε τους θαυμάσιους θεολογικούς λόγους, καλή ώρα σαν κι εμάς που βρισκόμαστε σήμερα εδώ. Και εξεφώνησε επίσης έναν θαυμάσιο λόγο, αυτόν τον οποίον να έχετε λίγη υπομονή να με ακούσετε για να σας τον παρουσιάσω ενδεικτικά. Δεν θα μπορούσε κανένας άλλος ρήτωρ, κανένας άλλος θεολόγος να μας παρουσιάσει το νόημα των Χριστουγέννων καλύτερα από αυτόν τον μεγάλο Πατέρα και Άγιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ο οποίος στη συνέχεια από την Β΄ Οικουμενική Σύνοδο και νωρίτερα έγινε και Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Έδιωξε ο Αυτοκράτωρ Θεοδόσιος ο Α΄ τον αιρετικό, τον οικουμενιστή θα λέγαμε σήμερα, Πατριάρχη τον Δημόφιλο, και ενθρόνισε στην Κωνσταντινούπολη τον Άγιο Γρηγόριο Θεολόγο ως Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, και την εκλογή αυτήν την επεκύρωσε στην συνέχεια και η Β΄ Οικουμενική Σύνοδος. Πού να βρούμε σήμερα Ορθοδόξους Αυτοκράτορας, Ορθοδόξους Βασιλείς; Πάει και η Βασιλεία, πάνε και όλοι οι θεσμοί κατάστράφηκαν. Και ποιός θα επέμβει άραγε στην δύστηνη Εκκλησία μας σήμερα η Οποία κατατρύχεται από την αίρεση του οικουμενισμού; Ποιός θα βρεθεί να διώξει όλους αυτούς τους οικουμενιστάς, τους Πατριάρχες και τους άλλους, και να αποκαταστήσει εις τους θρόνους Ορθοδόξους Πατριάρχες όπως έγινε με τον Άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο;

Πριν γίνει Πατριάρχης όμως, έχοντας συναίσθηση ότι εκφράζει την Ορθόδοξη θεολογία ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος είπε στον περίφημο αυτόν λόγο του τα εξής εν συνόψει. Μετά λοιπόν από το προοίμιο αυτό το οποίο σας μνημόνευσα προηγουμένως, «Χριστός γεννάται δοξάσατε• Χριστός εξ ουρανών απαντήσατε• Χριστός επί γης υψώθητε.», ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος μας λέει απευθείας ποιός ήταν ο σκοπός της Γεννήσεως του Χριστού. Γιατί γεννήθηκε ο Χριστός; Να δείτε τι υψηλά θεολογικά νοήματα μας δίνει σε αυτόν τον υπέροχο λόγο του.

Μας λέει λοιπόν εισαγωγικά εδώ στο προοίμιο ότι ο Λόγος έγινεν άνθρωπος, για ποιόν λόγο;

ἴν' ὁ τὸ εἶναι δοῦς, καὶ τὸ εὔ εἶναι χαρίσῃται.

Εις τρόπον ώστε Αυτός ο Θεός ο Οποίος μας έδωσε το είναι, μας έδωσε την ζωή, μας έδωσε την ύπαρξη, να μας δώσει και το ευ είναι. Να μας δώσει και την καλή ζωή, την σωτηριώδη, την πνευματική ζωή.

Και διορθώνοντας λίγο αυτήν την σκέψη του είπε:

μᾶλλον δὲ, ρεύσαντας ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ εὖ εἶναι διὰ κακίαν, πρὸς αὐτὸ πάλιν ἐπαναγάγη διὰ σαρκώσεως.

Ἡ καλύτερα, λέει, για να είμαι ακριβέστερος, επειδή εμείς φύγαμε από το ευ είναι. Ἡμασταν στον Παράδεισο στο ευ είναι, Ἡμασταν σε σωστό δρόμο. Ρεύσαντας δια κακίας, επειδή εξ αιτίας της αμαρτίας χάσαμε το ευ είναι, χάσαμε την καλή ύπαρξη, να μας επαναφέρει πίσω στο ευ είναι δια της σαρκώσεώς Του.

Αυτό είναι το νόημα της πανηγύρεως, λέει, των Χριστουγέννων.

Τοῦτό ἐστιν ἡμῖν ἡ πανήγυρις, τοῦτο ἐορτάζομεν σήμερον,

Τί γιορτάζουμε σήμερα;

ἐπιδημίαν Θεοῦ πρὸς ἀνθρώπους, ἵνα πρὸς Θεὸν ἐνδημήσωμεν,

Ἦρθε ο Θεός, επιδημεί ο Θεός ανάμεσα στους ανθρώπους εις τρόπον ώστε εμείς να επανέλθουμε, ἵνα ἡμεῖς ἐπανέλθωμεν πρὸς Θεὸν ἐνδημήσωμεν, ἵνα τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον ἀποθέμενοι, τὸν νέον ἐνδυσώμεθα·

Εις τρόπον ώστε να αφήσουμε τον παλαιό άνθρωπο και να ενδυσούμε τον νέον, τον δια Χριστόν κτισθέντα.

Και εδώ ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος, παλαιότερα στο Αρχονταρίκι του Αγίου Αντωνίου τα παρουσίασα αυτά με άνεση χρόνου .. μας λέει, πως πρέπει να γιορτάζουμε επομένως τα Χριστούγεννα; Αφού λοιπόν σκοπός είναι να επανέλθουμε προς τον Θεό, στην παλιά μας κατάσταση την καλήν, στο ευ είναι όπως στον Παράδεισο.

Τοιγαροῦν ἐορτάζωμεν, μὴ πανηγυρικῶς, ἀλλὰ θεϊκῶς· μὴ κοσμικῶς, ἀλλ' ὑπερκοσμίως· μὴ τὰ ἡμέτερα, ἀλλὰ τὰ τοῦ ἡμετέρου,

Θα πρέπει λοιπόν τώρα τα Χριστούγεννα να τα γιορτάζουμε όχι κοσμικά. Κι ας το πούμε αυτό αγαπητοί μου, δυστυχώς παρασυρόμαστε κι εμείς οι Χριστιανοί μη γνωρίζοντας το νόημα των Χριστουγέννων, παρασυρόμαστε από την κοσμική ατμόσφαιρα των Χριστουγέννων και γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα όχι θεϊκώς, όχι υπερκοσμίως, αλλά τα γιορτάζουμε κοσμικώς. Και μας δίνει παραδείγματα ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος τί σημαίνει, και ακριβώς είναι σαν να περιγράφει την σημερινή κατάσταση, με τον στολισμό των δρόμων, με τα πλούσια τραπέζια. Πώς θα γιορτάσουμε, λέει, θεϊκώς και όχι κοσμικώς;

Ἔσται δὲ τοῦτο πῶς;

Μὴ πρόθυρα στεφανώσωμεν, μὴ χορούς συστησώμεθα, μὴ κοσμήσωμεν ἀγυιάς, μὴ ὀφθαλμὸν ἐστιάσωμεν, μὴ ἀκοὴν καταυλήσωμεν, μὴ ὄσφρησιν ἐκθηλύνωμεν, μὴ γεῦσιν καταπορνεύσωμεν, μὴ ἀφῆ χάρισώμεθα, ταῖς προχείροις εἰς κακίαν ὁδοῖς, καὶ εἰσόδοις τῆς ἀμαρτίας, μὴ ἐσθῆτι μαλακισθῶμεν, ἀπαλῆ τε καὶ περιῤῥεούση, καὶ ἦς τὸ κάλλιστον ἀχρηστία, μὴ λίθων διαυγείαις, μὴ χρυσοῦ περιλάμπυσι, μὴ χρωμάτων σοφίσμασι ψευδομένων τὸ φυσικὸν κάλλος,

Για τις γυναῖκες, για τον καλλωπισμό να μην καλλωπίζονται καὶ κατὰ τῆς εἰκόνοσ ἐξευρημένων· μὴ κώμοις καὶ μέθαις, οἷς κοίτας καὶ ἀσελγείας οἶδα συνεζευγμένας· ἐπειδὴ κακῶν διδασκάλων κακὰ τὰ μαθήματα, μᾶλλον δὲ πονηρῶν σπερμάτων πονηρὰ τὰ γεώργια. Μὴ στιβάδας ὑψηλὰς πηξώμεθα σκηνοποιοῦντες τῇ γαστρὶ τὰ τῆς θρύψεως.

Να μην συγκεντρώσουμε σωρούς τροφίμων για να υπηρετήσουμε την κοιλιά μας.

Μὴ τιμήσωμεν οἴνων τοὺς ἀνθοσμίας,

Τα κρασιά τα ευωδιαστά.

ὄψοποιῶν μαγγανείας, μύρων πολυτελείας.

Με τις συνταγές τις ωραίες των μαγεύρων κτλ..

Και λέει ἐδῶ κάτι το οποίο ὄντως εἶναι πολὺ βαρὺ ἀλλὰ εἶναι ἀληθινό,

Μὴ γῆ καὶ θάλασσα τὴν τιμίαν ἡμῖν κόπρον δωροφορεῖτωσαν·

Όλα αυτά τα οποία θα φάμε αυτές τις ημέρες, όλα αυτά θα γίνουν κοπριά, υλικά, και θα πάνε στη θάλασσα. Δεν κάνουμε τίποτε άλλο λοιπόν με αυτήν την τρυφήν, με αυτήν την πολυτέλεια, με αυτά τα καλά τραπέζια εις τρόπον ὥστε να δίνουμε κοπριά για την γη και την θάλασσα.

Αυτά σας τα αφήσουμε, λέει, για τους ειδωλολάτραις.

Ἄλλὰ ταῦτα μὲν Ἑλλησι παρῶμεν, καὶ Ἑλληνικοῖς κόμποις, καὶ πανηγύρεσιν·

Αυτά τα ἔκαναν οἱ ειδωλολάτραις, τα πανηγύρια και τις γιορτές για τους θεοὺς τους.

Ἀλλὰ εμεῖς οἱ Χριστιανοί πως θα γιορτάσουμε;

Ἡμεῖς ... ἐν λόγῳ τρυφήσωμεν.

Εμεῖς ας τρυφήσουμε, ας γλεντήσουμε, ας διασκεδάσουμε με τον λόγο, ας διασκεδάσουμε με το κήρυγμα.

Και αναφερόμενος ἐδῶ ὁ Καππαδόκης Ἅγιος Γρηγόριος Θεολόγος, ὁ ἐπαρχιώτης, ὁ χωριάτης Ἅγιος Γρηγόριος Θεολόγος, αναφερόμενος

στους αστούς της Κωνσταντινουπόλεως, λέει, αφήστε με λοιπόν εσείς οι αστοί εδώ στην Κωνσταντινούπολη, αφήστε εμένα τον ξένο, τον επαρχιώτη, τον αγροίκο να σας κάνω εγώ το τραπέζι σήμερα. Το πνευματικό τραπέζι του λόγου θα σας το κάνω εγώ σήμερα. Και λέει εδώ,

Ἦ βούλεσθε (καὶ γὰρ ἐγὼ σήμερον ἐστιάτωρ ὑμῖν) ἐγὼ τὸν περὶ τούτων παραθῶ λόγον τοῖς καλοῖς ὑμῖν δαιτυμόσιν, ὡς οἷόν τε δαψιλῶς τε καὶ φιλοτίμως, ἵν' εἰδῆτε, πῶς δύναται τρέφειν ὁ ξένος τοὺς ἐγχωρίους,

Για να δείτε πως μπορεί να θρέψει ο ξένος. Είχε έρθει στην Κωνσταντινούπολη από την πατρίδα του την Νανζιαζό από την Καππαδοκία. Μόλις είχε πάει, δεν είχε πάει ούτε καν χρόνο στην Κωνσταντινούπολη. Πως μπορώ εγώ ο ξένος να θρέψω εσάς τους εγχωρίους, και τους αστικούς ο αγροίκος, και εσάς τους κατοίκους της πόλεως, τους αστούς, εγώ ο ο αγροίκος, ο χωριάτης, και τους τρυφώντας ο μη τρυφών, και τους περιουσία λαμπρούς, ο πέννης τε και άνέστιος;

Ἄρξομαι δὲ ἐντεῦθεν·καὶ μοι καθήρασθε, καὶ νοῦν, καὶ ἀκοήν, καὶ διάνοιαν, ὅσοι τρυφᾶτε τὰ τοιαῦτα·ἐπειδὴ περὶ Θεοῦ, καὶ θεῖος ὁ λόγος·ἵν' ἀπέλθητε τρυφήσαντες ὄντως τὰ μὴ κενούμενα.

Και κάνοντας παραλληλισμό με εκείνο που είπε ότι τα υλικά όλα, τα φαγητά πηγαίνουν στην κοπριά, εγώ λέει θα σας θρέψω με αυτά τα οποία δεν κενούνται τρυφήσαντες ὄντως τὰ μὴ κενούμενα.

Ο λόγος του Θεού μένει μέσα στις ψυχές μας και δεν χάνεται μετά, δεν γίνεται κοπριά.

Και αρχίζει ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος εδώ, που να είχα χρόνο σήμερα εδώ πολύ να σας παρουσιάσω αυτόν τον υπέροχο λόγο, αρχίζει στη συνέχεια εδώ και τους κάνει μία αναφορά στην θεολογία, στην τριαδολογία και λέει εξαιρετικά πράγματα για τον Θεό, για την Αγία Τριάδα. Στην συνέχεια τους πηγαίνει στην κοσμολογία και τους παρουσιάζει πως ο Θεός έκανε τον νοερό κόσμο, τους Αγγέλους. Πως μετά από τους Αγγέλους έκανε τα αισθητά κτίσματα, τον υλικό κόσμο και πως μετά από αυτήν την δημιουργία έφτασε και στον άνθρωπο. Αυτό αξίζει όμως να σας το πω, τί λέει ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος .. πως λέει ότι έκανε ο Θεός τον άνθρωπο διότι από εκεί θα αρχίσει να συνδέσει και το νόημα των Χριστουγέννων.

Αφού λέει λοιπόν ο Θεός έκανε τους Αγγέλους, τον νοητό κόσμο, κι έκανε και τον υλικό κόσμο, τα αισθητά αντικείμενα,

Οὕτω μὲν οὖν ὁ νοητὸς αὐτῶ, καὶ διὰ ταῦτα ὑπέστη κόσμος,
Ἐπεὶ δὲ τὰ πρῶτα καλῶς εἶχεν... ἔκανε τα δεύτερα, τον αισθητό
κόσμο.

Και πηγαίνει και στην ανθρωπολογία και λέει.

Νοῦς μὲν οὖν ἤδη καὶ αἴσθησις, οὕτως ἀπ' ἀλλήλων διακριθέντα,
τῶν ἰδίων ὄρων ἐντὸς εἰστήκεισαν, καὶ τὸ τοῦ δημιουργοῦ Λόγου
μεγαλεῖον ἐν ἑαυτοῖς ἔφερον,

Φέρτε το νου σας πριν από την δημιουργία του ανθρώπου. Πριν
από την δημιουργία του ανθρώπου τί υπήρχε στον κόσμο, στο
σύμπαν; Υπήρχε νους και αίσθησις. Υπήρχαν οι νόες, υπήρχαν οι
Ἄγγελοι και υπήρχε και ο αισθητός κόσμος σιγῶντες ἐπαινέται τῆς
μεγαλουργίας, καὶ διαπρύσιοι κήρυκες.

Και οι Ἄγγελοι και ο κόσμος ἦταν ἐπαινέται της δημιουργίας του
Θεοῦ.

Οὕτω δὲ ἦν κράμα ἐξ ἀμφοτέρων,

Δεν υπήρχε ὁμως μέχρι τότε ἕνα ὄν το οποίο να εἶναι κράμα, να
εἶναι μείγμα και ἀπὸ τους Ἀγγέλους, και ἀπὸ τις νοερές φύσεις, και ἀπὸ
τον αισθητό κόσμο.

Οὕτω δὲ ἦν κράμα ἐξ ἀμφοτέρων, οὐδέ τις μίξις τῶν ἐναντίων,
σοφίας μείζονος γνῶρισμα, καὶ τῆς περὶ τὰς φύσεις πολυτελείας·

Αφού λοιπόν ο Θεός ἔκανε πρῶτα τους Ἀγγέλους, τις νοερές
φύσεις, ἔκανε και τον αισθητό κόσμο, ἔπρεπε να κάνει και ἕνα μεικτό
όν. Τί εἶναι ο ἄνθρωπος; Ο ἄνθρωπος λοιπόν εἶναι ἕνα μείγμα ...παρὰ
μὲν τῆς ὕλης λαβῶν τὸ σῶμα... λαβῶν το σῶμα ἀπὸ την ὕλη και παρ'
ἑαυτοῦ δὲ πνοὴν ἐνθεῖς πήρε ἀπὸ την ὕλη το σῶμα και ἔβαλε ἀπὸ την
δική Του πνοή. Και τί ἔκανε; Τοποθέτησε τον ἄνθρωπο ...κόσμον
δεύτερον, ἐν μικρῶ μέγαν, ... ἄγγελον ἄλλον Ἄγγελος εἶναι ο ἄνθρωπος.
...προσκυνητὴν μικτὸν, ἐπόπτην τῆς ὀρατῆς κτίσεως, μύστην τῆς
νοουμένης,

Δεν υπάρχει αγαπητοί μου πιο μεγαλειώδης ανθρωπολογία, το
ἔχουμε γράψει πολλές φορές αυτό, ἀπὸ αὐτὴν που παρουσιάζει ἐδῶ και
με τον τρόπο που την παρουσιάζει ο Ἅγιος Γρηγόριος Θεολόγος. Ὅτι ο
ἄνθρωπος εἶναι αὐτὸ το μείγμα του πνεύματος και της ὕλης. Ἐνα μεικτό
όν που αποτελεί την σύνοψη του σύμπαντος. Καμμία ἄλλη ανθρω-
πολογία, φιλοσοφική και ἄλλη, δεν ἔχει αὐτὴν την μεγαλειώδη εικόνα
περὶ του ἀνθρώπου.

Σ' αὐτὸν λοιπόν τον ἄνθρωπο, λέει, το μεικτό ὄν, τον Ἄγγελο και
την ὕλη, ἔδωσε .. στον Παράδεισο ἐντολή την οποίαν ὁμως δεν ἐφύλαξε

λόγω του αυτεξουσίου του κι έτσι ο άνθρωπος έπεσε εις την αμαρτίαν. Και εξορίστηκε από τον Παράδεισο. Και τί έκανε ο Θεός για να επαναφέρει τον άνθρωπο στον Παράδεισο; Στην Παλαιά Διαθήκη λέει έκανε πολλές παιδαγωγίες.

Πολλοίς δέ παιδευθείς πρότερον, άντι πολλών τών άμαρτημάτων, Προ Χριστού ο Θεός στην Παλαιά Διαθήκη έκανε πολλά παιδαγωγικά μέτρα. Έστειλε τον Νόμο, τους Προφήτας, τις ευεγερσίες, τις απειλές, τις πληγές, τους κατακλυσμούς κτλ. αλλά παρά ταύτα με αυτές τις παιδαγωγίες ο άνθρωπος δεν επανερχόταν στον Παράδεισο, δεν μπορούσε να βρει τον εαυτόν του. Είχε αιχμαλωτιστεί από το κακό. Τέλος ισχυροτέρου δεΐται φαρμάκου...

Είχε ανάγκη ο άνθρωπος από ισχυρότερο φάρμακο. Αυτές οι παιδαγωγίες που έκανε ο Θεός δεν του έφταναν. Και για τον λόγο αυτόν ... μείζονος έδεΐτο τοϋ βοηθήματος, μείζονος και τυγχάνει.

Και επειδή ήθελε μεγαλύτερη βοήθεια ο άνθρωπος, γι' αυτό και ο Θεός του έδωσε μεγαλύτερη βοήθεια. Και ποια είναι αυτή η μεγαλύτερη βοήθεια που του έδωσε ο Θεός; Είναι ο Χριστός που Γεννιέται σήμερα. Και λέει εδώ με θαυμασμό, πως έγινε και ενώθηκε ο Θεός με τον άνθρωπο; Πως κατέβηκε ο ίδιος ο Θεός για να βοηθήσει τον άνθρωπο;

Ὡ τῆς καινῆς μίξεως! ὦ τῆς παραδόξου κράσεως!

ὁ ὢν γίνεται, καὶ ὁ ἄκτιστος κτίζεται, καὶ ὁ ἀχώρητος χωρεῖται, διὰ μέσης ψυχῆς νοερᾶς μεσιτευσούσης θεότητι, καὶ σαρκὸς παχύτητι.

Καὶ ὁ πλουτίζων, πτωχεύει· πτωχεύει γὰρ τὴν ἐμὴν σάρκα, ἵν' ἐγὼ πλουτήσω τὴν αὐτοῦ θεότητα. Καὶ ὁ πλήρης, κενοῦται· κενοῦται γὰρ τῆς ἑαυτοῦ δόξης ἐπὶ μικρὸν, ἵν' ἐγὼ τῆς ἐκείνου μεταλάβω πληρώσεως.

Εἶχα σημειώσει εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ἕνα κείμενο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ποὺ εἶπε [ὅτι] γιὰ νὰ καταλάβουμε πόση σημασία ἔχουν τὰ Χριστοῦγεννα, πόση ἐκπληξη πρέπει νὰ μας προκαλεῖ αὐτό, νὰ φανταστούμε σαν νὰ κατεβαίνει ὁ ἥλιος στὴ γῆ καὶ νὰ περπατᾷ ἀνάμεσα στους ἀνθρώπους. Εἶναι δυνατόν ποτέ νὰ φανταστούμε ὅτι θὰ κατεβεῖ ὁ ἥλιος ποὺ εἶναι πολὺ μεγαλύτερος, ἀχώρητος ἀπὸ τὴ γῆ, νὰ κατεβεῖ στὴ γῆ καὶ νὰ περπατᾷ ἀνάμεσά μας; Ἐτσι, λέει, κατέβηκε καὶ ὁ ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης, ὁ Χριστός, ὁ ὁποῖος εἶναι πολὺ μεγαλύτερος καὶ ἀπὸ τὸ ἀστὲρ τὸν ἥλιο, καὶ κατέβηκε ἀνάμεσά μας. Καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ

Δαμασκηνός λέει επίσης ότι το μόνον καινόν υπό τον ήλιον είναι αυτή η ενανθρώπιση του Θεού. Αν πάρει κανένας όλη την ιστορία και ψάξει όλα τα γεγονότα, δεν μπορεί να βρει τίποτε πιο καινούριο, τίποτε πιο μεγαλειώδες από το ότι ο Θεός κατέβηκε κάτω στη γη και έγινε άνθρωπος.

Στη συνέχεια ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος μας παρουσιάζει εδώ την ζωή του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, μετά από την Γέννησή Του. στον Ιορδάνη, το κήρυγμά Του, τη βάπτισή Του και καταλήγει με τα εξής, με τα οποία κι εγώ θα καταλήξω και θα επιμείνω λίγο σ' αυτά γιατί έχουν σχέση και με την δική μας εδώ την κατάσταση την οποία ζούμε. Τον διωγμόν.

Πόσαι μοι πανηγύρεις καθ' ἕκαστον τῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων!

Πόσες πανηγύρεις δεν έχουμε για όλες τις γιορτές του Χριστού;

Ἵν ἀπάντων κεφάλαιον ἔν, ἡ ἐμή τελείωσις καὶ ἀνάπλασις, καὶ πρὸς τὸν πρῶτον Ἀδὰμ ἐπάνοδος.

Η περίληψη όλων των εορτών, όλου του έργου του Χριστού επάνω στη γη ποιά είναι; Η ανάπλασις και η τελείωσις του ανθρώπου και η επάνοδός μας επάνω στον Παράδεισο.

Και αναφερόμενος στα γεγονότα της Γεννήσεως λέει, εσεῖς λοιπόν χριστιανοί, εσύ λοιπόν χριστιανέ,

Καὶ τὴν ἀπογραφὴν αἰδέσθητι,

Και να σεβαστεῖς την απογραφή που έκανε ο βασιλιάς ο Αύγουστος, για να πάει να απογραφεί η Παναγίας μας με τον Ιωσήφ, καὶ τὴν γέννησιν σεβάσθητι, καὶ τὴν Βηθλεὲμ τίμησον τὴν μικρὰν, ἢ σε πρὸς τὸν παράδεισον ἐπανήγαγε· ἡ ὁποία σε ἐπανήγαγε στον Παράδεισο.

Μετὰ τοῦ ἀστέρος δράμε,

Μαζί με το αστέρι τρέξε κι εσύ καὶ μετὰ Μάγων δωροφόρησον, χρυσὸν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν, και μαζί με τους Μάγους φέρε δώρα στον Χριστό, χρυσό και λίβανον...

Μετὰ ποιμένων δόξα σον, μετὰ ἀγγέλων ὕμνησον, μετὰ ἀρχαγγέλων χόρευσον.

Ἔστω κοινὴ πανήγυρις οὐρανίων καὶ ἐπιγείων δυνάμεων.

Αυτά λοιπόν να τα κάνουμε όλα. Αλλά τί πρέπει να μισήσουμε;

Ἐν μίσησον τῶν περὶ τὴν Χριστοῦ γένναν,

Ένα πράγμα να μισήσεις απ' όλα τα γεγονότα που έχουν σχέση με την Γέννηση του Χριστού, τὴν Ἡρώδου παιδοκτονίαν.

Παρακάτω λέει,

Ἦν εἰς Αἴγυπτον φεύγη, προθύμως συμφυγαδεύητι. Καλὸν τῷ Χριστῷ συμφεύγειν διωκομένῳ.

Αν ο Χριστός φεύγει στην Αίγυπτο, αν διώχνουν τον Χριστό φύγε κι εσύ μαζί Του. Είναι καλό να φεύγεις μαζί με τον Χριστό όταν διώκεται ο Χριστός.

Καλὸν τῷ Χριστῷ συμφεύγειν διωκομένῳ.

Η Ορθοδοξία μας διώκεται μαζί με τον Χριστό. Διώκεται ο Χριστός από τον Ηρώδη, διώκουν οι οικουμενιστές σήμερα την Ορθοδοξία.

Καλὸν τῷ Χριστῷ συμφεύγειν διωκομένῳ.

Μαζί με την Ορθοδοξία λοιπόν που διώκεται, καλά κάνουμε κι εμείς που φύγαμε από τους ναούς και φεύγουμε μαζί με την Ορθοδοξία μας η οποία διώκεται.

Καλὸν τῷ Χριστῷ συμφεύγειν διωκομένῳ.

Ἄγνισθητι, περιτμήθητι, περιελού τὸ ἀπὸ γενέσεως κάλυμμα.

Μετὰ τοῦτο δίδαξον ἐν τῷ ἱερῷ,

Να διδάξεις και στο ιερό όπως έκανε ο Χριστός, τούς θεοκαπήλους ἀπέλασον·

Αυτούς οι οποίοι εμπορεύονται τον Χριστό, τους θεοκαπήλους, διώξε τους. Αυτούς οι οποίοι προδίδουν την Ορθοδοξία διώξε τους όπως έδιωξε ο Χριστός τους εμπόρους μέσα από τον ναό, τούς θεοκαπήλους ἀπέλασον·λιθάσθητι, ἂν τοῦτο δέη παθεῖν·

Ακόμη και να χρειαστεί να σε λιθοβολήσουν. Δόξα τω Θεώ εμείς ακόμη δεν φτάσαμε στο σημείο του διωγμού αυτού. Αλλά αν χρειαστεί ακόμη και να μας λιθοβολήσουν, λιθάσθητι, ἂν τοῦτο δέη παθεῖν·

Λέει, λήση τούς βάλλοντας, εἴ οἶδα, θα ξεφύγεις (από το λανθάνω), φεύξη καὶ διὰ μέσου αὐτῶν, ὡς Θεός.

Ἦν Ἡρώδη προσαχθῆς, μηδὲ ἀποκριθῆς τὰ πλείω.

Και αν σε καλέσει ο Ηρώδης να σε δικάσει μην του λες πολλά πράγματα.

Αἰδεσθήσεταιί σου καὶ τὴν σιωπὴν πλέον ἢ ἄλλων τούς μακροῦς λόγους.

Και τελειώνει ο Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος, και τελειώνω κι εγώ αφού έχω την αίσθηση εδώ ότι μόνον μικρή γεύση σας έδωσα από αυτά που είπε αυτός ο μεγάλος Θεολόγος της Εκκλησίας μας τα Χριστούγεννα του 379 σε μια κατάσταση [παρόμοια] με την δική μας, ἀκάνθαις στεφανώθητι,

Ακόμη και να στεφανωθείς με το ακάνθινο στεφάνι.

Τί περνούμε εμείς τώρα; ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΑ ΛΕΕΙ ΑΥΤΑ, και τελειώνει έτσι, **ἀκάνθαις στεφανώθητι, τῷ τραχεῖ τοῦ κατὰ Θεὸν βίου·**

Ο κατὰ Θεὸν βίος είναι τραχύς, είναι σταυρωμένος βίος. Μην φοβηθεῖς ἀκόμη και να σου φορέσουν ἀκάνθι ἐπάνω στο κεφάλι, ἀκάνθαις στεφανώθητι, τῷ τραχεῖ τοῦ κατὰ Θεὸν βίου·περιβαλοῦ τὸ κόκκινον, δέξαι κάλαμον, προσκυνήθητι παρὰ τῶν παιζόντων τὴν ἀλήθειαν·τέλος συσταυρώθητι, συννεκρώθητι, συντάφηθι προθύμως, ἵνα και συναναστῆς,

Αγαπητοί μου ἀδελφοί ἔκανα αὐτὴν τὴν ἀναφορά σήμερα και σας πῆγα στην Κωνσταντινούπολη του 379, διότι δυστυχῶς ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται. Ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει καταληφθεῖ ἀπὸ τὴν αἵρεση του Οικουμενισμοῦ, ὅπως εἶχε καταλάβει ὁ Ἀρειανισμὸς τὴν Ἐκκλησία. Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος σε ἓναν μικρὸ ναό. Ἀλλὰ ἡ Γέννησις του Χριστοῦ δίνει σε ὅλους μας τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ Χριστὸς τελικῶς θα εἶναι ὁ νικητὴς κι εμεῖς ἀκολουθοῦμε τον Χριστό. Φεύγουμε μαζί Του, συσταυρωνόμαστε και περιμένουμε τὴν Ἀνάσταση και τὴν ἀνάσταση τῆς Ὁρθοδοξίας μας.

Ἀμήν.